

УДК

Грищенко О.Ф.

Аспірант, Сумський державний університет, Суми

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ІННОВАЦІЙНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА В УКРАЇНІ¹

Сучасна ринкова економіка характеризується динамічністю і нестабільністю процесів, що відбуваються на ринку [2, с. 449]. Формування економічно обґрунтованої інноваційної політики та розвиток інноваційного підприємництва стають дедалі актуальнішими, особливо в умовах стрімкого поширення глобалізаційних процесів та усвідомлення позитивної ролі інновацій для країн з різним рівнем економічного розвитку. За таких умов підвищення інноваційної активності підприємств стає основою здійснення підприємницької діяльності, що дозволяє ефективно співпрацювати та конкурувати як на рівні окремої країни, так і на світовому ринку. Підтверджуючи попередній тезис, Біловодська О.А. зауважує, що економіка багатьох країн, які здійснили потужний ривок і набули статусу світових лідерів, сьогодні будується, у першу чергу, на реалізації наукових досягнень [3, с. 30].

Спираючись на дослідження [7], можна стверджувати, що причини, які спонукають вітчизняні промислові підприємства здійснювати інноваційну діяльність, в основному носять маркетинговий характер: збільшення (утримання) частки на ринках збуту, вихід на нові ринки збуту всередині країни, урізноманітнення асортименту продукції, краще задоволення запитів споживачів тощо. Все це звертає увагу дослідників на те, що в сучасних умовах концепція інноваційного маркетингу стає провідною концепцією ведення

---

¹ Робота виконувалася за рахунок бюджетних коштів МОНмолодьспорт України, наданих на виконання науково-дослідної роботи на тему «Розроблення механізму впровадження екологічних інновацій» (№ держ. реєстр. 0112U001378)

бізнесу, а маркетингові інноваційні рішення розглядаються як головний засіб реалізації підприємствами даної концепції.

Державною службою статистики України регулярно проводиться опитування керівників промислових підприємств щодо визначення причин низької інноваційної активності. Нажаль, зміну впливу чинників, що перешкождали здійсненню інноваційної діяльності, важко простежити в динаміці, оскільки методика опитування постійно змінювалась, тому маємо змогу лише виявити найбільш проблемні аспекти інноваційної діяльності промислових підприємств України.

Отже, використовуючи отримані дані офіційної статистики [1; 4; 5] та результати національної доповіді «Про стан та перспективи розвитку підприємництва в Україні» [6], маємо можливість виокремити основні проблеми інноваційної сфери та визначити перелік причин, що сповільнюють розвиток інноваційного підприємництва та підприємницької конкуренції в Україні:

1) недосконалість законодавчої та інституційної бази розвитку інноваційного підприємництва;

2) невідповідність наявних джерел та обсягів фінансування науки, освіти, наукових фундаментальних і прикладних досліджень потребам інноваційного розвитку;

3) відсутність ефективної системи стимулювання бізнесменів до роботи на ринку високих технологій;

4) недосконалість механізмів економічної та моральної мотивації винахідництва;

5) низька активність використання об'єктів інтелектуальної власності у секторі малого та середнього підприємництва, недооцінка підприємствами інтелектуального капіталу, що призводить до спрямування ресурсів фінансової сфери на інвестування підприємств «старопромислових галузей», а не до інноваційно активних підприємств чи науково-дослідних розробок;

6) нерозвиненість економічного механізму управління інноваційною діяльністю;

7) низький рівень інформаційного забезпечення інноваційної діяльності;

8) високий рівень ризику інноваційного підприємництва та відсутність розвинутого венчурного підприємництва;

9) несприйнятливість підприємств до нововведень.

Подальші дослідження будуть направлені на пошук можливих шляхів та визначення заходів з підвищення ефективності та результативності інноваційного підприємництва в Україні.

1. Захарін С.В. Інноваційна активність промислових підприємств / С.В. Захарін // Економіка і прогнозування : науково-аналітичний журнал. – 2006. - № 3. – С. 80-98

2. Маркетинг: бакалаврський курс: Навчальний посібник / За загальною редакцією д.е.н., проф. С.М. Ілляшенка. – Суми: ВТД «Університетська книга», 2004. – 976 с

3. Механізм стратегічного управління інноваційним розвитком : монографія / за заг. ред. О.А. Біловодської. – Суми : Університетська книга, 2010. – 432 с.

4. Наукова та інноваційна діяльність в Україні 2007. Статистичний збірник / за ред. Н.С. Власенко. – К.: ДП «Інформаційно-видавничий центр Держкомстату України». – 2008. – 361 с.

5. Обстеження інноваційної діяльності в економіці України за період 2008–2010 років (за міжнародною методологією) [Електронний ресурс] // Режим доступу: www.ukrstat.gov.ua/druk/katalog/nauka_in/inn_2010.zip

6. Про стан та перспективи розвитку підприємництва в Україні: Національна доповідь / К.О. Ващенко, З.С. Варналій, В.Є. Воротін, В.М. Геєць, Е.М. Кужель О.В., Лібанова та ін. – К., Держкомпідприємство, 2008. – 226 с.

7. Пугачова М.В. Оцінка інвестиційної та інноваційної діяльності промислових підприємств України на базі показників кон'юнктурних

обстежень / М.В. Пугачова // Наукові праці ДонНТУ. Серія: економічна. – 2006.
– Випуск 30 – С. 140 - 146

Грищенко, О.Ф. Проблеми та перспективи розвитку інноваційного підприємництва в Україні [Текст] / О.Ф. Грищенко // Стратегії інноваційного розвитку економіки: бізнес, наука, освіта: збірник матеріалів IV Міжнародної науково-практичної конференції (11-14 квітня 2012 р.). – Харків: НТУ "ХПІ", 2012. – С. 41-43.